

TOÀN CẢNH VỀ THỊ TRƯỜNG PHÂN BÓN THẾ GIỚI QUÍ 4 NĂM 2009
BỨC TRANH VỀ PHÂN BÓN THẾ GIỚI TRONG TƯƠNG LAI

Số cuối năm 2009

A, BỨC TRANH TỔNG THỂ:

Toàn cảnh về giá Đạm (N) trong năm 2010 thật sự không rõ ràng, mặc dù điều đó có thể được kỳ vọng rằng ảnh hưởng của suy thoái kinh tế toàn cầu đã giảm trong giai đoạn này và kỳ vọng nhu cầu sẽ tăng lên 3-4%. Sức tiêu thụ của thị trường toàn cầu đang được kỳ vọng tăng từ 146,5 triệu tấn trong năm 2008 lên tới hơn 200 triệu tấn vào năm 2015. Một vài dự án nhà máy phân bón đã phải bất đắc dĩ hoãn lại bởi phạm sự và khả năng nội tại của doanh nghiệp nhưng không có một dự án nào phải hủy bỏ và khoảng 50 dự án mới đang có kế hoạch xây dựng trong giai đoạn từ năm 2010 đến năm 2013. Khoảng 20 nhà máy sẽ được xây dựng tại Tây Á và Ai cập là nơi tiêu thụ lúa mì lớn nhất thế giới, MOPCO đã sẵn sàng 1,05 tỷ Dollar để xây dựng đường xe lửa thứ 2 và thứ 3 tại nhà máy phân Đạm của họ tại Damietta. Dự án này dự kiến hoàn thành năm 2012 nhằm tăng sản lượng 150.000 tấn Đạm Ammonia và 1,95 triệu tấn Urea. Nhà chức trách Ấn Độ đang khảo sát chi tiết tính khả thi của sự phục hồi và sự liên kết của 2 tổ hợp phân bón Hindustan và FCIL nhằm sử dụng khí ga tự nhiên nhằm đáp ứng được nhu cầu thiếu hụt Urea khổng lồ của đất nước. Ấn Độ là nước lớn thứ 2 thế giới về sản xuất Lúa-gạo, mía đường, và ngũ cốc trong năm 2009 đã phải nhập khẩu 5,67 triệu tấn Urea. Tại phía Nam Pakistan, Engro đã xây dựng nhà máy Urea lớn nhất thế giới tại Dakarki sẽ đi vào khai thác giữa năm 2010 với sản lượng bước đầu 1,3 triệu tấn Urea. Acron tại liên Xô nhà sản xuất phân Đạm lớn thứ 3 thế giới đang đàm phán vay của ngân hàng 2,2 tỷ Dollar để mở rộng quy mô sản xuất của mình.

Giá phân DAP vào cuối năm 2009 đã cao hơn 20% so với mức giá bình thường trước đó và so với cuối quý 3. Tại Pakistan Engro đang có kế hoạch xây dựng nhà máy phân bón DAP tại Nam Phi với vốn đầu tư 1 tỷ Dollar nhằm thỏa mãn nhu cầu tại Pakistan và phía tây Châu Âu.

Nhà xuất khẩu phân bón Kali lớn nhất thế giới tại Belarusia đã ký một hợp đồng với số lượng 1,2 triệu tấn với nhà nhập khẩu Trung Quốc. Trung Quốc là nước nhập khẩu phân bón Kali lớn nhất thế giới có thể tiêu thụ 8 đến 9 triệu tấn Kali trong năm 2010 chiếm tới một nửa sản lượng sản xuất trong nước. Phần của sự thiếu hụt đó là thực tế của 45% sự thiếu hụt phân bón Kali trong nước khi mà khoảng 30 triệu tấn đang được giao dịch trên thị trường và nhu cầu tiêu thụ phân bón Kali của Trung Quốc chiếm tới 50% sản lượng tiêu thụ phân Kali trên toàn thế giới.

Động lực của thị trường phân bón trong tương lai trên thế giới đang phụ thuộc rất nhiều tới tốc độ phát triển của sự vươn lên của kinh tế thế giới. Theo dự báo đến năm 2050 dân số thế giới vào khoảng 9 tỷ người tức tăng khoảng 35% so với hiện nay và tập trung tăng nhanh ở những nước đang phát triển. Các chuyên gia thế giới đã tính toán rằng để đảm bảo đủ lương thực cho dân số thế giới tới năm 2050 thì sản lượng lương thực phải tăng ít nhất 70% . Trong 70% lương thực phải tăng thêm này thì chỉ có khoảng 10-20% tăng thêm do diện tích trồng trọt tăng lên phần lớn 80-90% của sản lượng lương thực phải tăng còn lại này phải tăng do thâm canh tăng năng suất. Điều này là cơ hội và nhiệm vụ của ngành công nghiệp phân bón thế giới.

PHÂN ĐẠM:

- **Qatar:** Xây dựng nhà máy phân bón mới, Công ty QAFCO trong quý 4 này đã ký hợp đồng trị giá 610 triệu Dollar để xây dựng một nhà máy Urea mới tại Mesaieed dự kiến đi vào sản xuất trong năm 2011 nhằm tăng sản lượng của công ty thêm ít nhất 60% và trở thành nhà sản xuất phân đơn Ammonia và Urea lớn nhất nước này. Năm ngoái công ty này đã sản xuất ít nhất 3 triệu tấn Urea chủ yếu xuất khẩu qua Mỹ, Thailand, Ấn Độ và Nam Phi, Qatar là nước sản xuất khí gas tự nhiên hóa lỏng lớn nhất thế giới và là nước có nguồn dự trữ gas lớn thứ 3 thế giới.

- **Israel:** Có thể tự cung cấp khí gas trong 20 năm tới: Một tính toán mới nhất về nguồn dự trữ khí Gas tự nhiên tại vùng bờ biển Mediteranean gần Haifa sẽ cho phép Israel tự túc được khí gas tự nhiên trong 20 năm tới. Sự khám phá chỉ ra rằng dự trữ gas tự nhiên lớn hơn 26% so với dự báo trước đó và sẽ bắt đầu khai thác vào năm 2012 và thu nhập từ khí gas tự nhiên sẽ tăng lên 30 tỷ dollar so với ước tính 20 tỷ dollar ước tính trước đó. Chi phí để khai thác sản lượng này ước tính chi phí tới 1,5 đến 3 tỷ dollar.

Ấn Độ: Tái khởi động nhà máy Urea. Nhà chức trách Ấn Độ mới đây đã thông báo chính thức rằng nhà máy sản xuất Urea Talcher cách Bhubaneswar 126 km sẽ được hoạt động trở lại. Nhà máy này đã bắt đầu sản xuất Ammonia và Urea từ năm 1980 nhưng bị đóng cửa năm 1999 do tính hiệu quả kinh tế. Nay nhà máy này hoạt động trở lại để sản xuất ra 297.000 tấn Ammonia và 495.000 tấn Urea.

USA/MỸ: Nhà máy phân bón Phân Giải Chậm/ Controlled Release Fertilizer mới. Tại vùng Missouri/Mỹ một công ty về phân bón lớn thứ 3 nước này về sản lượng đã xây dựng một nhà máy phân bón Phân Giải Chậm với sản lượng 360.000 tấn/ năm và tháng 6 năm 2010.

Úc/ Australia: Nhà máy sản xuất Urea với chi phí xây dựng lên tới 3,5 tỷ Dollar tại Collie phía Nam thành phố Perth nhằm sản xuất ra 2 triệu tấn Urea/năm từ năm 2013. Dự kiến 80% sản lượng sẽ dùng cho xuất khẩu chủ yếu qua Ấn Độ.

PHÁP/ France: Tái hoạt động lại nhà máy phân Đạm tại Le Havre. Vào giữa tháng 3 năm 2010 nhà máy sản xuất phân Đạm tại vùng này sẽ hoạt động trở lại kể từ khi tạm ngưng sản xuất từ tháng 11 năm 2008 với sản lượng 400.000 tấn Ammonia và 350.000 tấn Urea.

LYBYA/ LI BI: Một liên doanh đã được ký kết giữa 3 chủ đầu tư để xây dựng nhà máy sản xuất phân bón với sản lượng 1,05 triệu tấn/năm trong đó 150.000 tấn Ammonia và 900.000 tấn Urea.

PERU: Một liên doanh sẽ đi vào sản xuất phân đạm trong năm 2011 với sản lượng 710.000 tấn Ammonia và 350.000 tấn Ammonia nitrate. Peru là nước lớn thứ 5 thế giới về sản xuất khí Gas tự nhiên và là nước sản xuất Măng tây và Cà Phê hữu cơ lớn nhất thế giới.

PHÂN LÂN:

JORDAN: Dự án trị giá 625 triệu Dollar để sản xuất 450.000 tấn A xít Phosphoric và 1,35 triệu tấn Sulphuric A xít trong năm 2012. Một dự án khác tại Senagal sẽ sản xuất ra 660,000 tấn Phosphoric A Xít.

BRAZIL: Dự án trị giá 200 triệu Dolllar được xây dựng trong vòng 2 năm và bắt đầu đi vào sản xuất năm 2012 để sản xuất ra phân lân SSP.

TRUNG QUỐC: Dự án trị giá 100 triệu USD để khai thác 10 triệu tấn quặng lân để sản xuất phân lân sinh học.

ẤN ĐỘ: Công ty sản xuất phân bón DAP lớn nhất Ấn Độ đang có kế hoạch tăng sản lượng A xít Phosphoric, Sulphuric và phân bón DAP tại Orissa từ 720.000 tấn DAP lên 1,1 triệu tấn DAP và có kế hoạch tăng lên 2 triệu tấn/năm.

NEW ZEALAND: Dự án khai thác quặng khoáng lân ngầm. Một công ty đã ký kết một hợp đồng khai thác quặng Lân ngầm tại vùng Chatham. Trữ lượng quặng của dự án lên tới 100 triệu tấn và giá trị đầu tư lên tới 50 tỷ USD. Độ sâu khai thác lên tới 400m. Hiện nay hầu như tất cả quặng lân sử dụng tại đây được nhập khẩu từ Morocco một số ít từ Tunisia và Egypt, chi phí vận chuyển quặng đã tăng chóng mặt trong những năm gần đây, giá của quặng cũng tăng từ mức 40USD/tấn năm 2005 lên tới 400usd/tấn năm 2008 và nhu cầu của quặng lân hàng năm là 800.000 tấn.

EGYPT/ AI CẬP: nhà máy sản xuất phân bón Lân-Can xi đã đi vào hoạt động với sản lượng 20.000 tấn/năm và dây chuyền sản xuất DAP thứ 2 sắp khánh thành trong vài tháng tới để đưa sản lượng lên 300.000 tấn/ năm.

MOROCCO: Một ngân hàng địa phương đã chi ra 600 triệu USD để mua lại 5,58% cổ phần trong tổ hợp OCP là tổ hợp đứng đầu thế giới về xuất khẩu phân lân chiếm 45,5% về thị phần quặng phosphate, 49% A xít Phosphoric and 12% phân lân trên thị trường thế giới. Dự kiến 3 tỷ USD sẽ được đầu tư trong giai đoạn từ 2009-2020 nhằm tăng sản lượng, cơ sở hạ tầng... nhằm nâng sản lượng hiện tại từ 28 triệu tấn lên 45-55 triệu tấn đến năm 2020.

BRAZIL: Một mỏ quặng lân mới sẽ khai thác đầu năm 2011. Nhà sản xuất phân bón lớn nhất tại quốc gia đang phát triển nhanh chóng này đã đầu tư 2 tỷ tiền địa phương (R) vào quặng lân tại Patrocinio và xây dựng nhà máy tại khu vực này. Dự kiến quặng sẽ khai thác vào năm 2011 tăng thêm 2 triệu tấn quặng lân.

FINLAND/ PHÂN LÂN Một dự án với giá trị đầu tư 60 triệu Euro nhằm tăng sản lượng từ 850.000 tấn quặng lân lên 1 triệu tấn/năm.

PERU: Đầu tư 480 triệu USD vào quặng lân là giá trị đầu tư do công ty sản xuất phân bón vi lượng sắt (Fe) lớn nhất thế giới tại đây, dự án sẽ đi vào khai thác trong tháng 6 năm 2010 với sản lượng hàng năm là 3,9 triệu tấn quặng để sản xuất phân bón.

TANZANIA: tăng sản lượng của nhà máy sản xuất lân lên thêm 150,000 tấn/năm.

PHÂN BÓN KALI:

CHILE/ CHI LÊ: Tăng sản lượng Kali Clo (MOP). Nhà sản xuất và xuất khẩu phân bón tại Chi Lê đang tăng sản lượng phân bón cho xuất khẩu từ 186.000 tấn năm 2008 lên 550.000 tấn năm 2009 và dự kiến lên 1,1 triệu tấn năm 2010, 40% sản lượng này xuất khẩu qua các nước Châu Á, tiếp đến là Brazil, Châu Âu và Mexico.

RUSSIA/ LIÊN XÔ: Nhà sản xuất phân bón Kali lớn nhất nước này sẽ cắt giảm sản lượng trong năm nay khoảng 30% chỉ còn khoảng 3,5 triệu tấn/ năm

INDIA/ ÁN ĐỘ: Hợp đồng đã được ký với Liên Xô để nhập khẩu 850.000 tấn phân bón Kali trong nửa đầu năm 2010 và 750.000 tấn kali từ Israel trong thời hạn 9 tháng đầu năm 2010 và một số công ty khác cũng đang đàm phán với các nhà sản xuất Kali khác trên thế giới để tiếp tục nhập khẩu. Theo tính toán 8 nhà sản xuất Kali lớn nhất trên thế giới chiếm 85% thị phần phân bón Kali trên thế giới và Ấn Độ là nước có nhu cầu về Kali cao thứ 4 thế giới.

TURKMENISTAN: Liên doanh sản xuất phân bón Kali với Belarus. Là nơi có nguồn dự trữ muối kali tự nhiên lớn nhất thế giới, là nguyên liệu chính để sản xuất ra các loại phân bón Kali. Liên doanh được coi là lớn nhất vùng Trung Á có khả năng sản xuất ra 1,4 triệu tấn phân Kali. Belarus là nước xuất khẩu phân bón kali lớn thứ 2 thế giới.

CANADA: Phát triển dự án Kali với trữ lượng 241,2 triệu tấn Kali với hàm lượng 23,2% K₂O và mỏ khác với trữ lượng 183,1 triệu tấn cùng hàm lượng Kali. Bên cạnh đó dự án khác cũng khai thác một nguồn khác với trữ lượng chỉ 39,3 triệu tấn với hàm lượng Kali 13,2% K₂O, tổng diện tích của dự án lên tới 32.000 ha

MỸ/ AMRICAN: Một công ty tăng quy mô và sản lượng nhà máy thêm 350.000 tấn phân kali trong tổng sản lượng của công ty là 5,6 triệu tấn/năm

JORDAN: Năm 2008 là năm có sản lượng Kali cao nhất với sản lượng trên 2 triệu tấn tăng 12% so với năm 2007 (1,8 triệu tấn)

RUSSIA/ LIÊN XÔ: Công ty Uralkali đạt sản lượng Kali Clo(MOP) cao nhất 7 triệu tấn trong năm 2011

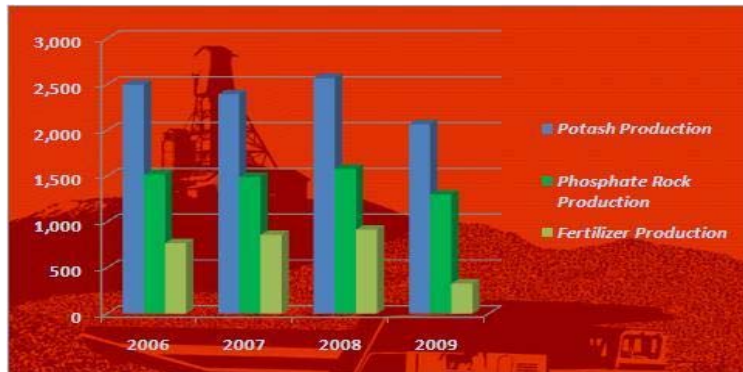
TRUNG QUỐC: Dự án Kali sulfate lớn nhất thế giới đã thành hình. Dự án nhằm xây dựng nhà máy sản xuất phân bón Kali Sulfate với sản lượng 3 triệu tấn sản phẩm/năm và đưa vào khai thác năm 2012 với khu vực rộng lên tới 10.350 km² với nguồn dự trữ khoáng lên tới 500 triệu tấn. Trung quốc là nước tiêu thụ và nhập khẩu phân Kali lớn nhất thế giới trong khi đó hiện nay sản lượng sản xuất phân kali của Trung Quốc chỉ chiếm 6% trên toàn thế giới do vậy chỉ đáp ứng cho thị trường trong nước được 30% . Do vậy mà giá phân bón Kali trên thế giới biến động mạnh đã đe dọa tới vấn đề an ninh lương thực của Trung Quốc hiện nay.

PHÂN BÓN NPK

INDONESIA: Xây dựng nhà máy sản xuất phân bón NPK mới với sản lượng 2 triệu tấn với chi phí 200 triệu USD và bắt đầu xây dựng từ năm 2010, Indonesia là nước tiêu thụ phân bón lớn thứ 3 tại Châu Á sau Trung Quốc và Ấn Độ và vẫn phải nhập khẩu một lượng lớn phân bón NPK.

- Một liên doanh khác xây dựng nhà máy phân bón tan chậm và phân bón phân giải chậm với sản lượng 150.000 tấn/năm chi phí xây dựng cơ bản là 12 triệu USD và đi vào khai thác nửa cuối năm 2010.

ISRAEL: ICL đã không có một con số đẹp trong nửa đầu năm 2009, Không bán được một đơn hàng nào cho Trung Quốc, sản lượng phân Kali chỉ đạt 80% so với năm 2008, sản lượng phân lân giảm từ 1,58 triệu tấn trong nửa đầu năm 2008 xuống còn 1,3 triệu tấn trong nửa đầu năm 2009 và các phân bón khác giảm từ trên 0,9 triệu tấn xuống dưới 0,33 triệu tấn.

Theo công ty sở dĩ có hiện tượng trên là do đầu vào của sản xuất phân bón như Sulphur, Vi Lượng, Năng lượng và chi phí dịch vụ liên quan tăng quá cao.

INDIA/ ẤN ĐỘ: Một liên doanh 50/50 giữa Ấn Độ và Chile sản xuất phân bón NPK cho thị trường nội địa.

RUSSIA/ LIÊN XÔ: một dạng phân bón mới ra đời: Công ty lớn thứ 2 về sản xuất phân đạm của Liên Xô đã thông báo rằng họ đã đưa ra thị trường một dạng phân bón mới gọi là ASN 32:0:0:5 dựa trên một công nghệ đặc biệt được gọi là viên phân bón THÔNG MINH (Smart granule) Cấu trúc của viên phân phía ngoài được bao bọc bởi đạm Ammonium Sulfate và phía trong là hàng lượng cao của đạm Ammonium Nitrate sự kết hợp của 2 dạng đạm này đảm bảo cung cấp đủ lượng đạm trong suốt thời kỳ sinh trưởng của cây trồng. Sulphur(S/SO₃) làm tăng chất lượng của Nông Sản đặc biệt tăng lượng dầu trong cây có dầu và tăng lượng đạm trong họ rau thập tự / Legumes đồng thời chuyển hóa phân lân khó tiêu trong đất thành Lân dễ tiêu/ hấp thụ cho cây trồng. Như đã biết hơn 20% lượng phân lân bón vào đất là lân khó tiêu mà cây trồng không thể hấp thụ được nhưng nhờ ASN chuyển hóa lượng lân này thành Lân mà cây trồng hấp thụ được.

THÔNG TIN KHÁC VỀ NGÀNH CÔNG NGHIỆP PHÂN BÓN:

- **CHINA/ TRUNG QUỐC:** Là nước có sản lượng phân lân VÀNG (Yellow Phosphorus) lớn nhất thế giới đã tăng giá bán thêm 12%
- **MỸ/ UAS:** Một điều tra đã chống lại sự nghi ngờ Trung Quốc lũng đoạn ngành công nghiệp phân lân trên thế giới.
- **MEXICO:** Là nước sản xuất lân đặc biệt lớn nhất Bắc Mỹ, đang biến đổi gấp hơn 2 lần sản lượng A Xít Phosphorice tinh khiết qua một công nghệ đặc biệt thành dạng Lân sử dụng trong thực phẩm.
- **USA/Mỹ:** ICL gần đây thông báo rằng họ đã nâng cấp chất lượng Lân dạng bột cho ngành công nghiệp thực phẩm.
- **TRUNG QUỐC:** Xây dựng nhà máy sản xuất A Xít Phosphoric sạch (Pure phosphorice acid) cho ngành công nghiệp thực phẩm và công nghiệp điện tử.